

Φάρος Μαλέα Λακωνίας- Το Μονόπετρο του Καβομαλιά

Κείμενο : Παναγιώτης Τριπόντικας,
Φωτογραφίες: Δημήτρης Ευταξίopoulos

2009

Φάρος Μαλέα Λακωνίας- Το μονόπετρο του Καβομαλιά

Κείμενο : Παναγιώτης Τριπόντικας
Φωτογραφίες : Δημήτρης Ευταξίopoulos

Το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη αναστήλωσε πλήρως τον Φάρο στο θρυλικό ακρωτήριο του Κάβο Μαλέα. Ένα μονόπετρο δεσπόζει από τις αρχές Νοέμβρη στο νοτιοανατολικότερο ακρωτήριο της Ηπειρωτικής Ευρώπης και φωτίζει τους ναυτικούς μας. Περήφανα τώρα μπορεί να διηγείται στους περιηγητές την δική του μοναχική αλλά μοναδική ιστορία. Το Πολεμικό μας Ναυτικό και η Υπηρεσία Φάρων τιμά την ενέργεια του Ιδρύματος τοποθετώντας τέσσερις φαροφύλακες .

Τελικά θαύματα γίνονται. Αρκεί μόνο το μεράκι και ο ρομαντισμός κάποιων ανθρώπων. Η αναστήλωση αυτού του μνημείου αποτελεί ορόσημο για την Βατικιώτικη κοινωνία. Μια κοινωνία που στήριξε αυτό το έργο από την αρχή έως το τέλος.

Οι ναυτικοί δεν θα νοιώθουν πια μόνοι όταν περιπλέουν το

θρυλικό ακρωτήριο. Οι αλιείς μας θα νιώθουν πιο ασφαλείς. Η τοπική κοινωνία θα αναστηθεί. Οι πεζοπόροι πλέον του θρυλικού ακρωτηρίου θα βρίσκουν την 'Ιθάκη' τους για να πουν στους φίλους τους ότι έφτασαν στο νοτιοανατολικότερο ακρωτήριο της Ηπειρωτικής Ευρώπης σε στίγμα $\Phi 36^{\circ} 27' B$ $\Lambda 23^{\circ} 12' A$

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή και ας απαντήσουμε σε τρία ερωτήματα

1. Πως ξεκίνησε η προσπάθεια διάσωσης του Φάρου στο Ακρωτήριο Μαλέας και πως ολοκληρώθηκε;
2. Πως μπορούν δυο πράγματα όπως είναι ο χαρακτηρισμός ενός κτίσματος ως μνημείου και η αναστήλωσή του να αποτελέσουν σανίδα σωτηρίας για ένα τόπο;
3. Γιατί η τοπική κοινωνία πραγματικά ευεργετείται και πως;

Όλα ξεκίνησαν πριν από 5 περίπου χρόνια, άνοιξη του 2005, όταν πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές για την ανάδειξη του Δ.Σ του Συνδέσμου βελανιδιωτών 'Η Μυρτιδιώτισσα'. Τότε το νεοεκλεγέν Δ.Σ ανέλαβε να συνεχίσει επάξια το έργο των προηγούμενων Δ.Σ. που ξεκινά από το 1972.

Η διάσωση και η ανάδειξη του Φάρου Μαλέα Λακωνίας

Η προσπάθεια ξεκίνησε έχοντας υπόψη ότι για να μπορεί να διασωθεί ο Φάρος θα πρέπει πρώτα να χαρακτηριστεί ως μνημείο. Επικοινωνήσαμε με την Διεύθυνση αναστήλωσης

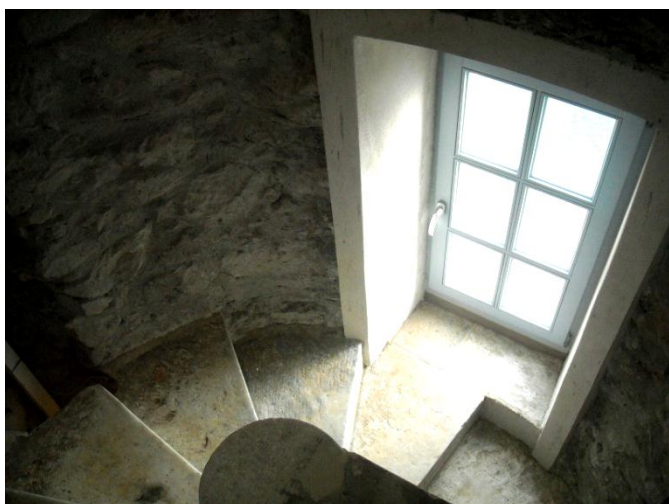
νεωτέρων μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού .Ο κ. Στεφάνου Ιωάννης μας ενημέρωσε πλήρως για ολόκληρη την διαδικασία αλλά και για τη σχετική νομοθεσία. Το μήνυμα ελήφθη και αμέσως ξεκινήσαμε τον αγώνα μας. Ζητήσαμε από το Υπουργείο Πολιτισμού τον

χαρακτηρισμό ως μνημείου του εν λόγω Φάρου. Στη προσπάθεια αυτή δεν ήμασταν μόνοι. Οι Βουλευτές του νομού μας κ. κ Αθανάσιος Δαβάκης και Λεωνίδας Γρηγοράκος με επιστολές τους μας στήριξαν τονίζοντας ότι αποτελεί μονόδρομο η διάσωση του ιστορικού φάρου. Ο Νομάρχης Λακωνίας κ. Κωνσταντίνος Φούρκας και σύσσωμο το Νομαρχιακό συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα να χαρακτηριστεί ο Φάρος Μαλέα ως ιστορικό και διατηρητέο μνημείο. Το ίδιο έπραξε και ο Δήμαρχος Βοιών κ. Γιάννης Κουσουλής με σύσσωμο

το Δ.Σ του Δήμου. Έτσι το καλοκαίρι του 2006 χαρακτηρίστηκε ο Φάρος ως Ιστορικό και διατηρητέο μνημείο.

Αυτό ήταν το πρώτο μέρος. Το δεύτερο ,αφορούσε στη μελέτη αποκατάστασης που έπρεπε

να γίνει ώστε να απευθυνθούμε κατόπιν μέσω του Δήμου σε κοινοτικά προγράμματα. Επικοινωνήσαμε λοιπόν με την εταιρία 'COSTAMARE' του Καπετάν Βασίλη Κωνσταντακόπουλου.Περί τα μέσα Ιανουαρίου 2008 μας δέχτηκε στο γραφείο του και αποφάσισε να χρηματοδοτήσει τη μελέτη αποκατάστασης του Φάρου Μαλέα αλλά και του διεθνούς μονοπατιού που καταλήγει σε αυτό. Έτσι λοιπόν ανατέθηκε η μελέτη σε ειδικό μελετητικό γραφείο. Ταυτόχρονα όμως συμβαίνει το εξής

καταπληκτικό!!!:

Το **ΙΔΡΥΜΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ** σε συνεργασία με το Πολεμικό Ναυτικό και την Υπηρεσία Φάρων ξεκινά την αναστήλωση τριών πετρόκτιστων Φάρων ο ένας εκ των οποίων είναι ο Φάρος Μαλέα. Η χαρά μας ήταν απεριγράπτη. Ένα όνειρο γίνεται πραγματικότητα. Ο Φάρος στο ακρωτήριο Ταίναρο αποτέλεσε την πρώτη (επιτυχή) απόπειρα αναστήλωσης του Ιδρύματος. Υπεύθυνος ο αγαπητός σε όλους μας αρχιτέκτονας Δημήτρης Ευταξίopoulos (θα αναφερθούμε εκτενέστερα σε επόμενο άρθρο που θα αφορά στην αναστήλωση). Ένα απόγευμα λοιπόν επικοινωνήσαμε με την κ. Μαριλένα Λασκαρίδη, Πρόεδρο της Βιβλιοθήκης Αικατερίνης Λασκαρίδη και την ενημερώσαμε για όλες τις ενέργειες που έχουν γίνει έως τώρα και αφορούν στον Φάρο Μαλέα. Το ίδιο απόγευμα μας τηλεφώνησε και ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη και μετά από μια εβδομάδα μας δέχτηκε σα γραφεία της Ναυτιλιακής του Εταιρίας Lavinia. Γνωρίσαμε έναν άνθρωπο μοναδικό.

Λάτρης των Φάρων όπως μας εκμυστηρεύτηκε ο ίδιος και όπως διαπιστώσαμε από τις αμέτρητες φωτογραφίες που είχε από όλους σχεδόν τους πετρόκτιστους φάρους της Ελλάδος αλλά ταυτόχρονα και ένας πραγματικά λάτρης του Πολιτισμού και των αξιών.

. Έτσι λοιπόν Ο Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος ιδρυτής της COSTAMARE, παρέδωσε την σκυτάλη στο Ίδρυμα ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ και συγκεκριμένα στον φίλο του και Πρόεδρο του ιδρύματος κ. Πάνο Λασκαρίδη. Ο μεν πρώτος ανέλαβε και ολοκλήρωσε την μελέτη αποκατάστασης του Φάρου , ενώ ο δεύτερος ολοκλήρωσε το ακόμα πιο δύσκολο και δαπανηρό κόστος της αποκατάστασης. Παράδειγμα προς μίμηση σε όλους εμάς που αναζητούμε πρότυπα, αξίες και ιδανικά.

Αξίζει να αναφερθεί ότι όλοι οι Βατικιώτες αγάγιασαν την προσπάθεια του κ. Πάνου Λασκαρίδη να αναστήσει τον Φάρο του Κάβο Μαλέα. Από τον πρώτο πολίτη του Δήμου, τον Δήμαρχο κ. Γιάννη Κουσουλή έως και όλους τους υπόλοιπους δημότες Βοιών. Χαρακτηριστικά θα αναφέρουμε τον Καπετάν Κοσμά Δερμάτη ο οποίος προσέφερε την λάντζα του (για τα δρομολόγια Νεάπολης - Κάβο Μαλέα) χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση πλην των πετρελαίων και των ημερομισθίων του πληρώματος. Ο Θοδωρής Χάδιαρης, ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου Αϊβαλή, ήταν ο άνθρωπος του συντονιστή και αρχιτέκτονα της αναστήλωσης του Φάρου, του Δημήτρη Ευταξιόπουλου. Απεριόριστη η βοήθειά του. Ο Παναγιώτης Σταθάκης (Δημοτικός σύμβουλος Βοιών) ήταν δίπλα στο Σύνδεσμο μας αλλά και σε όλες τις ενέργειες μας. Ο Μπάμπης Κουτσονικολής (Δημοτικός Σύμβουλος Βοιών και π. Υποψήφιος Δήμαρχος) είχε αναλάβει την μετακίνηση με το φουσκωτό του των ανθρώπων που εργάζονταν στο Φάρο. Ο Γιάννης Καρατζής (Καμπανέλης- καφέ ουζερί Βράχος) για άλλη μια φορά τίμησε την καταγωγή του και έτσι πολλές φορές μετέφερε προσωπικό αφιλοκερδώς από τον Άγιο Μύρωνα είτε στα Βελανίδια, είτε στη Νεάπολη. Είναι σχεδόν όλοι οι Βατικιώτες που αγάγιασαν τις ενέργειες του κ. Πάνου Λασκαρίδη. Στο μέλλον θα μας δοθεί αρκετός χρόνος για να μπορέσουμε να αναφερθούμε σε όλους αυτούς. Αξίζουν όμως σε όλους συγχαρητήρια.

Ο Λιμενάρχης Νεάπολης κ. Δημήτριος Βατίστας ήταν δίπλα και βοήθησε τα μέγιστα σε αυτή την προσπάθεια.

Πως μπορούν δυο πράγματα όπως είναι ο χαρακτηρισμός ενός κτίσματος ως μνημείου και η αναστήλωσή του να αποτελέσουν σανίδα σωτηρίας για ένα τόπο; Γιατί η τοπική κοινωνία πραγματικά ευεργετείται και πως;

Η ευρύτερη περιοχή των Βατίκων είναι ένας θησαυρός που ανακαλύπτεται σιγά - σιγά από ρομαντικούς περιπατητές και εραστές του απρόσμενου. Η εναλλακτική μορφή τουρισμού (τουρισμός προορισμού) αποτελεί το μέλλον του τόπου μας και για αυτή την κατεύθυνση αγωνιζόμαστε.

Στην περιοχή του Κάβο Μαλέα έχει δημιουργηθεί ένα δίκτυο πεζοπορικών διαδρομών που μπορεί να προσφέρει στους επισκέπτες του μοναδικές εμπειρίες. Τα μονοπάτια αυτά διασχίζουν από άκρου σ' άκρον τον ορεινό όγκο του Μαλέα. Υπέροχες στιγμές συγκίνησης δημιουργούνται αφού το ένα τοπίο διαδέχεται το άλλο. Επιβλητικοί ορεινοί όγκοι δίνουν την θέση τους στο απέραντο γαλάζιο. Σπηλαιολογικός θησαυρός κρύβεται κάτω από κάθε συστάδα βράχων, έτοιμος να αποκαλυφθεί στους ανυπόμονους εραστές της αναζήτησης.

Η περιοχή του Κάβο Μαλέα τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί σε πόλο έλξης εναλλακτικού τουρισμού. Η Νεάπολη αποτελεί το ορμητήριο νέων εξερευνητών, ανήσυχων πνευμάτων, που σχεδιάζουν τις πεζοπορικές διαδρομές τους, ενώ τα γραφικά χωριουδάκια του Δήμου Βοιών αποτελούν σημεία προορισμού και ανάπαυσης. Εδώ λοιπόν έρχεται η αναστήλωση του Φάρου η οποία φωνάζει σε όλους μας..... *‘προστατέψτε τα χωριά σας. Χαρακτηρίστε τα παραδοσιακούς οικισμούς. Ξεφύγετε από τις αγκυλώσεις και φοβίες του παρελθόντος και κάντε ένα βήμα πιο μπροστά όσο υπάρχει χρόνος ακόμα, προστατέψτε τον ιστορικό Κάβο Μαλέα.’*

Τώρα ο Φάρος είναι επισκέψιμος και αποτελεί σίγουρα σημείο αναφοράς όχι μόνο για τους ναυτικούς μας αλλά και για όλους τους Λάκωνες, είτε είναι ναυτικοί είτε όχι. Ο Διοικητής της Υπηρεσίας Φάρων Αρχιπλοίαρχος Γ. Αγριογιάννης Π.Ν αποφάσισε την τοποθέτηση τεσσάρων φαροφυλάκων στον Κάβο Μαλέα. Τιμά με τον καλύτερο τρόπο την ενέργεια αναστήλωσης του Φάρου. Τώρα πλέον οι αλιείς μας δεν θα είναι μόνοι. Ήδη κάθε δέκα ημέρες θα γίνεται η εναλλαγή των φαροφυλάκων. Θα χρησιμοποιούνται έπειτα από δεκάδες χρόνια ξανά τα μουλάρια για την μεταφορά των υλικών. Σε αυτό το σημείο να προσθέσουμε την επιτακτική ανάγκη να μεριμνήσει η Δημοτική αρχή για τον καθαρισμό 100-150 μέτρων προκειμένου να μπορεί να

πραγματοποιείται η διαδρομή χωρίς προβλήματα (αφού για αυτό το διάστημα θα πρέπει να μεταφέρονται στο χέρι όλα τα πράγματα).

Ο Ευεργέτης των Βατίκων κ. Πάνος Λασκαρίδης έκανε την αρχή και μας προίκισε με ένα υπέροχο δώρο. Εμείς θα πρέπει να το αξιοποιήσουμε με τον πιο κατάλληλο τρόπο .Ο Φάρος Μαλέα με την αναγέννησή του ας δώσει το φως του σε αυτούς τους ανθρώπους που έχουν την εξουσία, Δημοτική αρχή και τοπικά συμβούλια ώστε να προσφέρουν αυτό που έχουν ανάγκη οι 10.000 περίπου Βατικιώτες.

Μέλλον!